

Nimi _____

Kool _____

Geograafiaõpetaja _____

1. Eesti, Läti ja Leedu on Balti riigid – millest tuleneb selline nimetus? Läänemere ehk Balti mere ääres asub ju rohkem riike. _____

1 p

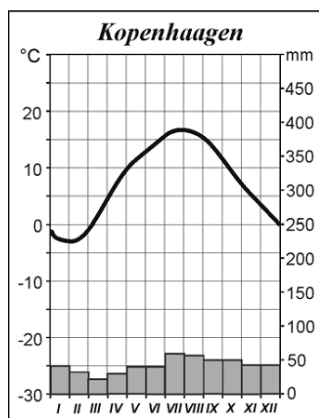
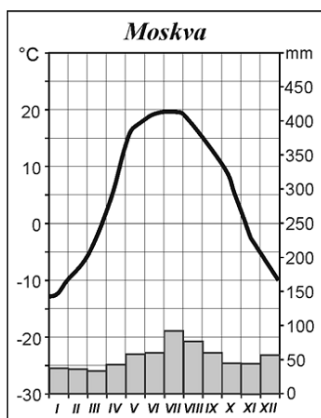
2. Eestis tuleb euro kasutusele 1.01.2011. Mis riigis võeti viimati euro kasutusele ja millal? _____

1 p

3. Milline Kesk-Euroopa riik lakkas olemast 1.01.1993? _____

1 p

4. Moskva ja Kopenhaagen asuvad ligikaudu samal laiuskraadil. Ometi on kliima neis linnades erinev.

a) Nimeta kaks erinevust Moskva ja Kopenhaageni kliimas.

1) _____

2 p

2) _____

b) Mis põhjustab erinevusi Moskva ja Kopenhaageni kliimas?

1 p

c) Määra Kopenhaageni geograafilised koordinaadid.

Kopenhaageni geograafilised koordinaadid on: _____

1 p

d) Kopenhaagenis on neljapäeva õhtu kell 23.00. Mis nädalapäev ja kellaaeg on samal hetkel Moskvast? Moskvast on samal ajal: _____

1 p

e) Mis ilmakaares asub Kopenhaagen Moskvast vaadatuna? _____

1 p

5. Joonisel on kujutatud temperatuuri, sademete hulga ja aurumise muutusi erinevates loodusvööndites (tähistatud tähtedega).

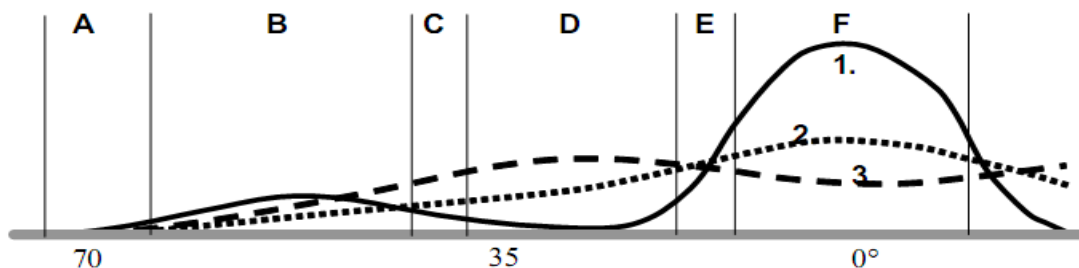
1,5

a) Mis numbriga on joonisel tähistatud: temperatuur _____; sademed _____; aurumine _____?

b) Mis loodusvööndid on kujunenud sellistes tingimustes ja on joonisel tähistatud tähtedega A, C, E?

A - _____; C - _____; E - _____

1,5

6. Põhjenda, miks kasvavad Eestis pigem segametsavööndi kooslused, mitte ainult okas- või laialehelised metsad?

2 p

7. Miks kevadel ja suve esimesel poolel sajab Lääne-Eestis ja saartel vähem kui sisemaal?

1 p

Millistes Eestimaa piirkondades sajab kõige rohkem? _____

Miks? _____

2 p

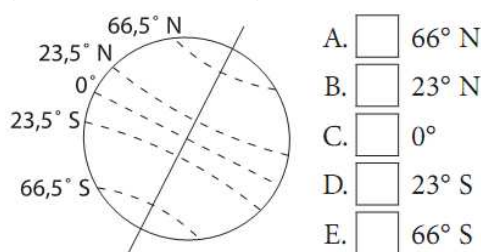
Miks püsib lumikate Otepääl kauem kui Haapsalus? _____

1 p

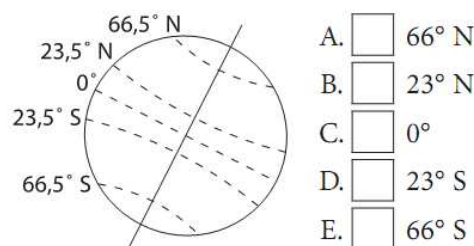
Miks maakera kõige kuumemad paigad asuvad pöörijoonte piirkonnas, mitte aga ekvaatoril?

1 p

8. a) Millisel laiuskraadil on 21. juuni keskpäeval Päike horisondil kõige kõrgemal? Õige vastus tähistatakse X-ga.

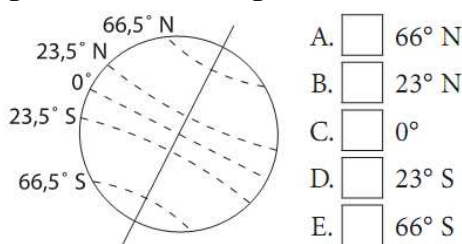

b) Millisel laiuskraadil on 22. detsembril päev kõige pikem? Õige vastus tähistatakse X-ga.

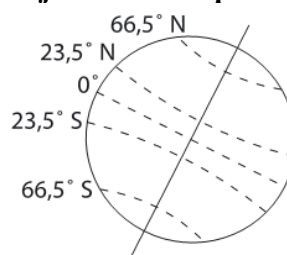
2 p

c) Mis laiuskraadil on 21. märtsi keskpäeval Päike horisondil kõige kõrgemal? Õige vastus tähistatakse X-ga.

d) Kuidas nimetatakse joont 23,5° N?

e) Viiruta joonisel lõunapoolkera.

3 p

9. Matsalu laht on tugevalt lõikunud mandri sisse, seega saaksid siia laevad tulla tormivarju. Too välja vähemalt 3 erinevat põhjust, miks Matsalu lahte ei ole kujunenud ühtegi suuremat rahvusvahelise tähtsusega sadamat.

3 p

- a) _____
 b) _____
 c) _____

10. Ühel rannikutüübil ja koeratõul on sama nimi. Mis nimi see on (tõmba õigele joon alla):

- a) Labrador b) Dalmaatsia c) Bernhardiin

2 p

Millisele Euroopa riigi rannikule on see tüüp iseloomulik? _____

Kirjelda paari lausega, milles seisneb selle rannikutüübi omapära.

2 p

11. Selgita näite abil Läänemere mõju pinnamoele.

Mõju pinnamoele: _____

1 p

12. Vasta kaardi põhjal järgmistele küsimustele.

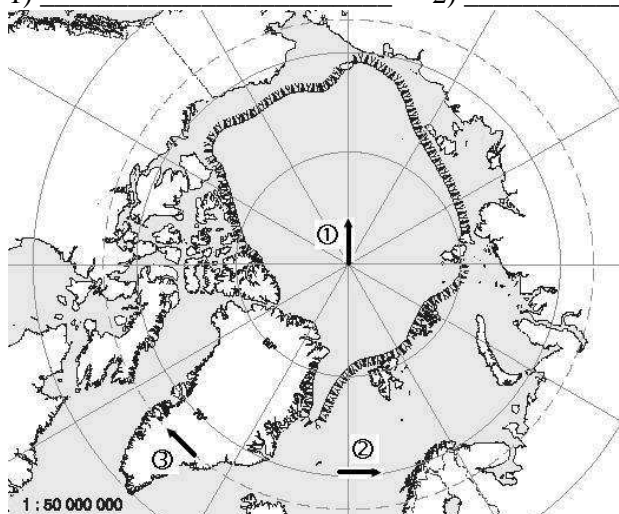
a) Kuidas nimetatakse kaardil kujutatud piirkonda? _____

1 p

b) Mis ilmakaarde näitavad kaardil olevad nooled?

1) _____ 2) _____ 3) _____

1 p

c) Märki kaardil X-ga põhjapoolus.

1 p

d) Viiruta kaardil ala, kus esinevad polaaröö ja polaarpäev.

1 p

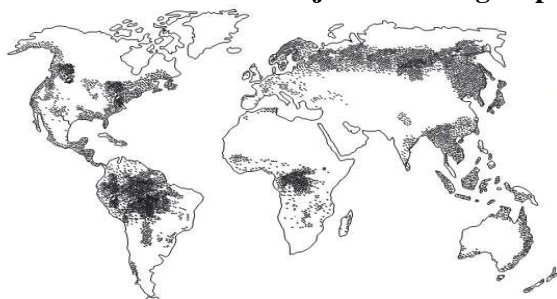
e) Täna on 15.11. Kas praegu on põhjapoolusel polaarpäev või polaaröö? _____

2 p

Põhjenda. _____

13. Mille levikut on kaardil kujutatud? Kõige täpsem vastus märki X-ga.

1 p

_____ - maailma kõige tihedamini asustatud paigad

_____ - maailma kõige arenenumad riigid

_____ - maailma sood

_____ - maailma metsad

_____ - maailma rauamaagi varud

14. Nimeta neli maavara (fossiilset kütust), mida maailmas kasutatakse energia saamiseks.

_____ ; _____ ; _____ ; _____

2 p

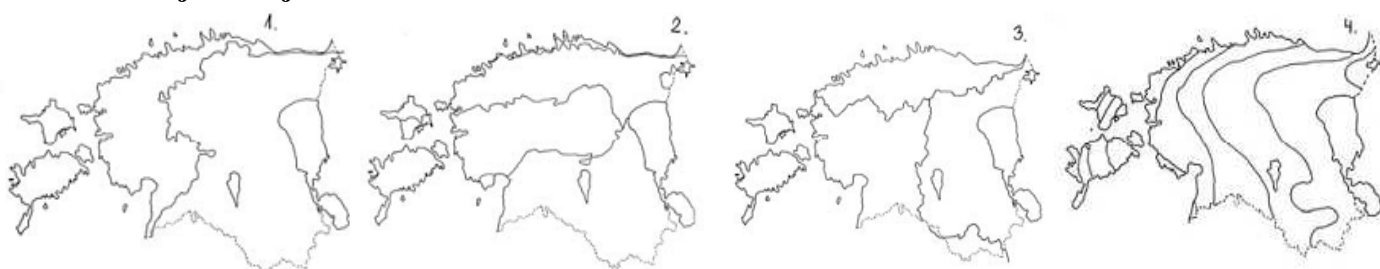
Miks neid maavarasid nimetatakse fossiilseteks kütusteks?

1 p

Miks paiknevad Eesti suuremad elektrijaamad Kirde-Eestis Narva lähedal, aga mitte Tallinnas, kus elab 30% Eesti rahvastikust ja nõudlus elektri järele on väga suur?

1 p

15. Mida kujutavad jooned kaartidel?

1 - _____

2 - _____

3 - _____

4 - _____

4 p

16. Paranda valed väited õigeks eitust kasutamata.

Tõene/väär a) Eesti viiest rahvusparkist paikneb vaid üks tervikuna ühe maakonna territooriumil.

Tõene/väär b) Pariisist on võimalik laevaga sõita mööda jõgesid ja kanaleid Kiievisse.

Tõene/väär c) Maailma põhjapoolseim metroolinn on Peterburi.

3 p

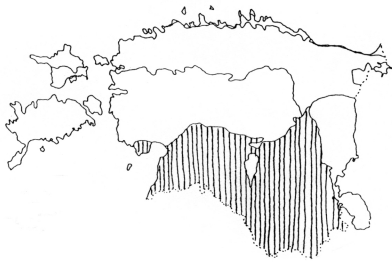
17. Millise ajastu kivimite levikuala on kaardil viirutatud? _____

Mis number vastab nendele kivimitele geoloogilisel läbilõikel? _____

Miks Põhja-Eestis see kivimikiht puudub? _____

Mis mandril paiknes Eesti sel ajastul? _____

4 p

18. Eesti Ordoviitsiumi ja Siluri paekallas jätkub Rootsis Gotlandi ja Ölandi saarel.

a) Millisel saarel kumbki paekallas esineb?

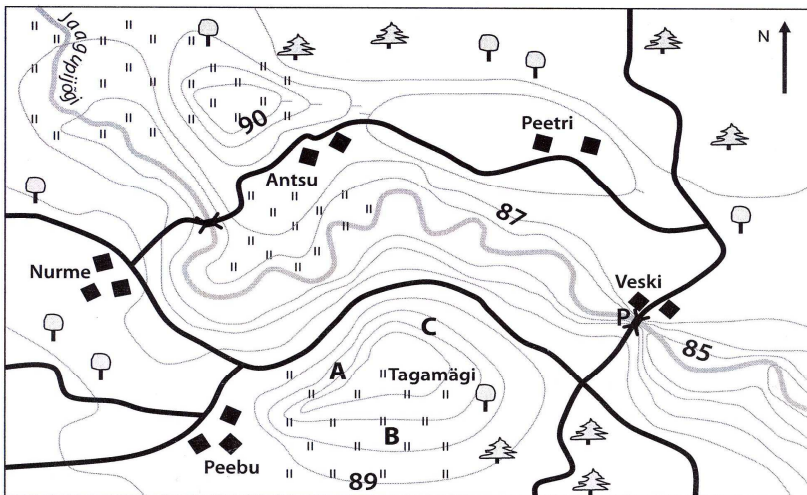
Ordoviitsiumi paekallas asub _____ saarel, Siluri paekallas _____ saarel.

b) Põhjenda, miks asuvad erinevate ajastute pankrannikud erinevatel saartel?

1 p

1 p

19. Vasta küsimustele kaardi järgi.

Mõõtkava 1 : 10 000

a) Kui suur on kaardil horisontaalide lõikevahe? _____

b) Märki kaardile Jaagupijõe voolusuund.

c) Kui pais suletakse, tõuseb veetase Jaagupijões 2 m. Viiruta vee alla jääv ala.

d) Milliseid probleeme toob veetaseme tõus jões kaasa lähipiirkonnale?

1. _____

2. _____

1 p

1 p

1 p

2 p

20. Väikelennuk startis lennuväljalt koordinaatidega 58°20' N ja 26°40' E ning võttis suuna lennuväljale, mis jäi stardipaigast 215 km kaugusele asimuudil 235°.

a) Kust lennuk startis? _____

b) Kuhu pidi lennuk jõudma? _____

2 p

21.

Mis nähtuse levikut on kaardil kujutatud? _____

Miks oli see nähtus Ameerikas levinud suuremal alal kui Euroopas? _____

2 p

KOKKU 65 PUNKTI